

derbygges ved Befolkningens eget Ønske om saadanne Foranstaltninger, og derfor som efter nærværende Forslag saavel Initiativet til Fremkaldelse af Afstemningen som Afgørelsen af det Spørgsmaal, denne gælder, overlades Befolkningen selv, findes intet begrundet Hensyn til kunne anføres mod at give Amtsraadskredsene det fulde og ubetingede Selvstyre paa dette Omraade.

Naar bortses fra de største Byer, er der fremdeles ikke en saadan Forskel paa By og Land, hvor ogsaa efterhaanden især i Stationsbyerne betydelig bymæssig Bebyggelse findes, at det er naturligt at undtage Byerne, naar der gives Befolkningen indenfor de Omraader, hvortil Byerne naturligt hører, Frihed og Ret til at ordne Alkoholspørgsmaalet efter sin Villie. Forslagets § 11 indfører derfor en Fællesafgørelse af Spørgsmaalet for Amtsraadskredsen og de i denne beliggende Købstadkommuner, idet de største Byer dog undtages. Med Hensyn til disse kan det nemlig maaske hævdes, at Forholdene er saa forskellige fra Forholdene i Amtets Landkommuner, at der kan rejses begrundede Indvendinger mod at inddrage dem under Aftsaftemningerne. Men naar denne Undtagelse gøres, og det endvidere, som efter § 11, gøres til en Betingelse for, at vedkommende Købstad inddrages under Afstemningen i Amtet, at dens Borgere selv tager Initiativet hertil, idet der fra 25 pCt. af Købstadens kommunale Vælgere foreligger Begæring om Folkeafstemning, findes ingen begrundet Indvending at kunne rejses mod en Fællesafgørelse for hele Amtet. Det maa herved ogsaa erindres, at det er af stor Betydning for Ædruelighedsvirkningen af Alkoholnæringens Fjernelse fra Landkommuner, at stærke Drikke ikke fremstilles, udskænkes, forhandles eller fordeles i den nærmeste Købstad.

For paa en let og betryggende Maade at sikre, at det alene er stemmeberettigede, der fremsætter Begæring om Afstemning i Amtsraadskredsen, foreslaas det i § 13, at de, der fremsætter Begæring om saadan Afstemning, fra Sogneraadet i vedkommende Kommune skal fremskaffe Erklæring om, at de har kommunal Valgret. Det kræves ikke — et Krav herom vilde formentlig være aldeles ubegrundet —, at der skal foreligge Begæring fra det foreskrevne Antal af 20 pCt. af de kommunale Vælgere i hver enkelt Kommune i Amtsraadskredsen, men det kræves alene, at der foreligger Begæring fra 20 pCt. af samtlige kommunale Vælgere i Amtsraadskredsen.

Kapitel IV.

Afgift paa Udsækning, Salg og Fordeling af stærke Drikke.

§§ 14—17.

Som omtalt ovenfor i Bemærkningerne til Kapitlerne II og III tænkes efter nærværende Forslag Forbud mod stærke Drikke i Kommune og Amt gennemført saaledes, at der tilvejebringes en Overgangstid derved, at Forbudet kommer til at gaa ud paa, at Adkomst til Produktion og Udsækning af, Handel med og Fordeling af stærke Drikke ikke mere maa meddeles eller fornyes, medens de bestaaende Adkomster, bortset fra særlig Ekspropriation, vedblivende skal have Gyldighed indtil deres normale Udløbstid. Efterhaanden som disse Adkomster saaledes bliver færre, faar de imidlertid naturligvis en forøget Værdi. § 14 bestemmer derfor, at det Afgiftsbeløb paa Udsækning af, Handel med og Fordeling af stærke Drikke, der svaredes af alle saadanne Virksomheder paa den Dag, da Forbudet mod Meddelelse eller Fornyelse af Adkomst til disse Virksomheder blev vedtaget, skal fordeles paa de tilbageværende Virksomheder med henholdsvis Udsækning af og Handel med — herunder ogsaa Fordeling af — stærke Drikke. Da den heraf følgende Forhøjelse af Afgifterne imidlertid langt fra altid kan antages at svare til Værdiforøgelsen, giver § 15 Amtsraadet eller Kommunalbestyrelsen Ret til at paalægge en yderligere Afgift af fra 200 Kr. til 20 000 Kr., og da ogsaa en Forhøjelse af Afgifterne som selvstændig Foranstaltning vil kunne være af Betydning som Ædruelighedsforanstaltning, giver § 15, sidste Stykke, Adgang hertil. Navnlig vilde det være af Betydning, om de kommunale Raad gennem Anvendelse af den foreslaaede Adgang til Forhøjelse af Afgifterne vil tilstræbe en Begrænsning af det meget store Antal Udsalgssteder for stærke Drikke, der findes her i Landet. Hvis Beværtere, handlende eller Virksomheder, der fordeler stærke Drikke, i Tilfælde af saadan Forhøjelse af Afgiften maatte ønske at opgive Udsækning af, Handel med eller Fordeling af stærke Drikke, giver § 16 dem Adgang til Afgivelse af Erklæring om, at de ikke mere vil benytte deres Udsæknings-, Handels- eller Fordelingsret, i hvilket Tilfælde de naturligvis fritages for Afgiften.

Baade fordi dette i sig selv findes rigtigt og af Hensyn til Afgiftssystemets Karakter af Mittel til Begrænsning af og Fjernelse af Alkoholnæringen, altsaa af Overgangsforanstaltning, bestemmer § 17,